

אגף חקירות במס הכנסה יתמקד במעלימים הגדולים ובהעברות כספים לא חוקיות לחו"ל

ג'קי מצא, המינוי הראשון והמפתיע של נציבת מס הכנסה כראש אגף החקירות, ישנה את סדר העדיפויות ואת תוכנית העבודה של האגף; גם מרכזי קניות גדולים ואזורי תעשייה ייבדקו בקפידה
* רו"ח ג'קי מצא מונה לסגן נציב מס הכנסה לחקירות

10:12 | 01.09.2002 | מאת: [בן ציון ציטרין](#)

המינוי המשמעותי הראשון שביצעה נציבת מס הכנסה, טלי יחן-אלדר, מאז כניסתה לתפקיד בינואר 2002, היה מינוי מפתיע בתעוזתו: ג'קי מצא (33), רו"ח ומשפטן, יליד באר שבע, מונה לסגן נציב, ויחליף בתפקיד ראש אגף החקירות במס הכנסה את אפי חרמוני הוותיק, שמונה לאחראי על יישום הרפורמה במס. מצא ייכנס הבוקר לתפקידו, תפקיד רב עוצמה באגף המעסיק כ-150 חוקרים ועוד כמה עשורת אנשי מודיעין שטח, אגף שהוא "היחידה הנבחרת" של הנציבות והחלום הרע של הנישומים לדוחותיהם.

מצא, שמינויו הפתיע רבים, עומד להפתיע גם בתוכנית העבודה שהוא מכן לחוקריו; עד סוף החודש, כלומר עד לאחר חול המועד סוכות, לא ייזום אגף החקירות מבצעי שטח, בהתאם למסורת אחת שנים. אלא שמיד לאחר החגים יחל מצא לנסות ולהוציא לפועל את תוכנית העבודה שלו, שראשי הפרקים שלה כבר מוכנים, ושהסעיף הראשון בה חקירת תופעת העברת הכספים לחו"ל. מצא, כך נראה, לא ממש מתרגש מתפיסת בעל חנות מכלת שלא הקפיד לרשום כל מכירת כיכר לחם; בדרך כלל, הוא אומר, כשחקירת של בעל המכלת מסתעפת, מתברר כי הוא כלל לא מגיע לסף המס. הוא מבקש "ללכת בגדול" ולהניח בצד את "הטיפול בקטנים": בזמן שמבזבזת חוליית חוקרים על בעל מכלת שנתפס, אפשר לעשות לדעתו שימוש יעיל הרבה יותר כדי לטפל במעלימים הכבדים.

פעילות חדשה בהשפעת הרפורמה במס

מצא מדגיש אמנם כי מבצעי ההרתעה הארציים יימשכו, כך שבעלי העסקים יידעו ש"מישהו משגיח עליהם", אבל "על הכוונת" של מצא נמצאים בעיקר מעלימים גדולים וישראלים שהעביח באופן חוקי כספים לחו"ל. מצא נכנס לתפקידו ערב יישום הרפורמה הגדולה במס הכנסה, שאחד משלושת מרכיביה העיקריים הוא המעבר משיטת מיסוי טריטוריאלית לשיטת מיסוי פרסונלית; אם עד כה לא חויבו ישראלים בתשלום מס על מרבית חוחי השקעותיהם בחו"ל - ואף לא חויבו לדווח עליהם - הרי ש-1 בינואר תחויב כל הכנסה בחו"ל, ומכל סוג השקעה, בדיווח ובתשלום מס בשיעורם משתנים. ישראלים בעלי הכנסות מחו"ל יחויבו להגיש דו"חות על חוחים שהפיקו בחו"ל ב-2003 החל מ-1 בינואר 2004; אבל אגף החקירות של מצא כבר מתחיל להיערך לשינוי, כמעט שנה וחצי לפני "שעת השינוי", משום שלהערכת מצא העברת כספים לחו"ל והשקעה שם היא פינה חשוכה משהו, שבה נמצא לא מעט "כסף גדול", שלרשויות בישראל אין עליו מספיק מידע. מאז החלה הרפורמה במס"ח, במאי '98, שהתירה העברת כספים לחו"ל, העביח ישראלים, לפי הערכות, כמה מיליארדי דולרים מעבר לים; בשנתיים האחרונות, עקב ההרעה במצב הביטחוני והכלכלי בישראל, אף הלך קצב העברת הכספים והתגבר. אלא שלמס הכנסה יש עדיין מעט מאוד מידע על עסקיהם של ישראלים בחו"ל - ועל החוחים שהם מפיקים מההכנסות הללו.

מתכוננים ל-2004

לפני כשנה וחצי הוקמה בנציבות מחלקת מיסוי בינלאומי, שאותה מוביל עו"ד (וח"ח) ירון שידלו; המחלקה חוללה פלאים בכל הקשור לגביית מסים מיזמי ומשקיעי היי-טק שניסו להימנע מתשלום מס בישראל באמצעות פעילות במקלט מס מוכרים, אבל הדו"חות שצפויים להגיש עשורת אלפי ישראלים על הכנסותיהם בחו"ל ב-2003 תספק לנציבות הרבה יותר עבודה - וגם הרבה יותר אתגרים. נציבת מס הכנסה, טלי יחן-אלדר, סיפרה בשבוע שעבר כי ההיערכות המודיעינית בנציבות כבר החלה: באמצעות מידע גלוי, שיתופי פעולה עם גורמים רשמיים בחו"ל, בניית מאגרי מידע ובסיסי נתונים, מנסים במס הכנסה לדעת את כל מה שאפשר ואי אפשר לדעת על נכסי ישראלים מעבר לים; "אנחנו עושים הכל כבר עכשיו כדי להתכונן ל-2004", היא אומרת. מצא צפוי להקדיש את החודשים הראשונים בתפקיד לבנייה של תשתית לחקירת ההכנסות והנכסים הלא מדווחים של הישראלים בחו"ל.

המעבר לשיטת מיסוי פרסונלית גם תקל על ענישת עברייני מס: אם עד כה יכול היה נישום להתוכח עם פקיד שומה אם העלים מס או סתם השקיע השקעה שלא מחויבת בדיווח, הרי שמדו"חות 2003, מי שלא ידווח יחשב כעובר עבירה פלילית.

סעיפים אחרים בתוכנית העבודה של מצא הם העמקת פעילות החקירה בגופים הכלכליים הגדולים במשק - מרכזי קניות גדולים או אזורי תעשייה, בילוי וקניות, ובעבריות המס בענפים לא חוקיים (סמים, זנות, קניין חחני והברחות). בכל מקרה, מעריך מצא, יהיו ידי חוקריו מלאות עבודה.

